

wilbe være rigtigt at fremhæve, at Ministeren selv er kommen et godt Stykke ned paa Glidebanen i denne Sag. Det glæder mig, at vi have den høitærede Minister med, og uden at jeg tør indstaa for, at mine Medforslagsstillere ville gaa ind derpaa, kan jeg næsten paa Forhaand sige, at dersom Ministeren vilde holde det, som han antydede, at der var Mulighed for, at man vilde gjøre, saa vilde vi strax tage ham paa Ordet. Den høitærede Minister udfastede en Lante, der forsaavidt ikke er ny, som den er det brede Grundlag for dette Forslag. Trods det, som det ærede Medlem for Aarhus (Singerlev) i den Senfænde sagde, tør jeg paastaa, at Grundlaget for det hele Lovforslag er dette: der udarbejdes Taxifer, uden Tillæg af Administrationsudgifter, uden Tillæg af Agentomkostninger, som ellers sædvanlig Livrenteanstalter slaa paa deres Laristaxter, altsaa, blot den nøgne Forsikringspræmie indeholdes i disse Taxter; Administrationen gjør Staten gratis. Den høitærede Minister udfastede den Lante: Ja, naar man vilde fremkomme med Forslag om, at der skulde oprettes en saadan Anstalt, hvor enhver dansk Borger kunde gaa ind med et mindre Beløb, saa vilde han mulig være med, men det er netop dette, der indeholdes i Lovforslaget. Der staar i 1ste Paragraf: „Der oprettes som Statsanstalt en almindelig Alverdomsforsørgelseskasse“, og i § 7 hedder det, at Enhver kan indtræde deri med indtil 50 Kr. om Aaret. De Taxter, der ere lagte til Grund for Anstalten, ere saaledes beregnede, at der ikke anvendes en Ore til Administrationen, og jeg skal sige, at hvis man i dette Dieblit kunde tage den høitærede Minister paa Ordet og sige: Ja, gaar Ministeriet ind derpaa, gaa vi ogsaa, saa vilde vi være villige til foreløbig at stryge alle de øvrige Paragrafer. Hvis man blot vilde give Alle og Enhver Afgang til billigt, nemt, uden Ægeundersøgelse og uden Formaliteter og uden at betale Noget til Administrationen at sitte Penge ind for at fikke deres Alverdom, saa vilde det være en Gave til Folket og en ikke ringe Gave, og vi vilde sige: Velan, vi modtage denne Gave, saa er der den fuldkomneste Overensstemmelse mellem det høie Ministerium og os. Den høitærede Minister har jo imidlertid aldeles ikke bundet sig, han har blot udfastet det som Noget, han eventuelt kunde gaa ind paa, men allerede deri ligger en vis Forjættelse om, at den høitagtede Minister er tilbøielig til at gjøre et saadant Skridt. Jeg staar det fast som noget Meget, der er rundet for denne Sag. Naar jeg før sagde, at jeg havde ventet en Kritik af Lovforslaget, og at jeg havde glædet mig over, at den var fremkommen, saa er det forsaavidt rigtigt, som mine Kolleger og jeg mest frygtede for, at dette Forslag skulde være blevet mødt med en Laushed fra det høie Things Side. Det vilde have været en Laushed, der vilde have freget høiere end Venisuldens Syl. Det

wilbe have været den største Ulykke, der kunde møde en Sag som denne, der netop trænger til Støtte hos Folkets Repræsentanter, hvis den var bleven mødt med en lignende Laushed, saaledes som jeg tror der er en vis Tilbøielighed til fra enkelte Sider. Vi Forslagsstillere ere taknemlige, fordi denne Laushed ikke har viist sig, og vor Taknemlighed rette vi navnlig til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen). Det var just ikke ham, der begyndte Talernes Række, men det var ham, der brød Tien med en streng, skarp og indgaaende Kritik af Forslaget. Jeg takker det ærede Medlem, ikke alene fordi han var den Første, der kritiserede Forslaget, men ogsaa for de Bemærkninger, han fremkom med; jeg fandt dem i mange Stykker oplysende og interessant. Det ærede Medlems hele Udøvelse af Sagens Gang var korrekt, den viste, at han har beskaffet sig overordentlig meget med denne Sag, og jeg kan kun bekræfte, hvad den høitærede Minister sagde, at hans Arbejde i denne Sag er oprigtigt og alvorligt ment. Det er saa at sige den eneste Sag, hvormed han egentlig under disse fortoivlede Forhold ønsker at beskæftige sig. Der var et andet Punkt i hans Foredrag, som jeg fandt ikke alene var rigtigt og oplysende, men der var et Glimt af Betragtning, som viste, at det ærede Medlem har langt dybere Kjendskab til og langt dybere Kærlighed i disse Sager end de fleste. Det var den træffende og rigtige Bemærkning, at de Vanfæligheder, som møde os i Samfundet med Hensyn til den tiltagende Forarmelse af Samfundet, for en stor Del have deres Grund i Brydningen mellem den gamle og den nye Tid. Vi have jo endnu Røsterne fra den gamle Tid om det faderlige Regimente og det patriarkalske Forhold mellem Quasbond og Ævnde og mellem Godseier og Fæstere, et Forhold, der i mange Punkter havde store Behageligheder og Goder for den Klasse af Befolkningen, man her nærmest ser paa, men det blev helt vendt om ved den nye Tids Indtræden, og inden Befolkningen nu vænner sig til den nye Tid og ser, hvilke Forpligtelser og Byrder den medfører med Hensyn til hele deres Person -- vil man have Selvstyre i Kommunen, maa man ogsaa have Selvstyre over sig selv -- maa der hengaa nogen Tid, man kan ikke vente, at det paa engang skal gaa op for Befolkningen. Brydningstiden er den farligste, desværre, manges Indblik vider gaa til Grunde eller ialtsald segne under de Byrder, der paalægges -- naar en saadan aldre og ny Tid brydes sammen. Jeg kunde ønske, at det ærede Medlem havde fortsat disse Betragtninger, jeg kunde ønske, at han vilde gjøre dem til Gjenstand for Undersøgelse i Presen, hvortil de nærmest egne sig, det frembyder overordentlig megen Interesse ikke alene paa Samfundsomraadet, men ogsaa paa det politiske Omraade. Se vi ikke, hvorledes de gamle Ibeer om Kongedømmet af Guds Raade brydes ved Folke-